

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XXIV. Ad probandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

minima, quòd pro modico non datur actio iniuriarum, & *Durand. in speculo p. 3. tit. de integrum restituit. §. 5. n. 7.* vbi ait: Papam hìc declarasse nullam aut minimam fuisse iniuriam, ideòque infamiam non contractam, sed retentam communi sententià: Dico Papam considerasse, aut nullam fuisse aut minimam, & ideò optimè respondisse, nolle se, vt H. infamià notatus sit, quia si nulla fuit iniuria, sententia Iudicis irrita est, si aliqua, sed minima seu modica, tum facilem restitutionem condemnatus mereri debet.

3 Exinde colligitur istum A. temporali iurisdictioni Pontif. subiectum fuisse, alioquin ciuilem infamiam ab ipso tollere, seu pristinae eum famae restituere non potuisset, sicuti docet *gloss. recepta. hìc. verb. volumus. Gratian. sup. cap. Euphemium. 7. causa. 2. q. 3.* Cùm enim talis infamia per ciuilem potestatem irrogata sit, per eandem tolli debet, sicuti *gloss. monet in citato cap. Euphemium. ibid. Archidiacon. n. 4.* quòd nec Papa restituere potest Laicum non subditum Iurisdictioni suae nisi fortè ei necessarius sit in Clericatu, prout etiam notauit *in cit. c. 4. n. 3.*

4 Porro *Gl. hìc. verb. infamia.* cautelam tradit, si quis ob iniuriae aut furti crimen in iudicium vocatus, infamiam vitare velit, vt Procuratorem mittat. *arg. l. furti. 6. §. Si quis alieno. ff. de his, qui notantur infam. a.* vbi dicitur: Si Procurator in actione furti condemnatur, neque ipsum Procuratorem, cùm alieno nomine condemnatus sit, neque principalem infamià notari. vbi *gl. verb. Procurator. monet*, id verum esse, si ciuilitè actum sit de furto, non item, si criminaliter, quia in iudicio criminali ordinariè non admittitur procurator, aut si admittitur, condemnationis sententià aduersus eum concipitur, qui Procuratorem misit. *l. ult. C. De iniuriis.*

5 Disputant hìc Canonistae, ad quem pertineat, iuris infamià notatum in integrum restituere, & respondent; Quòd ad Principem pertineat, qui in ordine ad spiritualia est summus Pontifex; in ordine verò ad ciuilia & erga proprios subditos, est Imperator, Rex, aut Respub. libera, nullumque superiorè agnoscens. ita etiam docet *Bart. in l.*

1. §. de qua. ff. de postulando. vbi tamen addit 1. Etiam Cardinalium Collegium famae restituere posse in ordine ad spiritualia, quod etiam sentit *Felin. hìc. n. 11. Imol. n. 8.* Sed contrarium rectius docet *Abb. hìc. n. 12.* quia Cardinales absque Papae commissione non exercent vllam iurisdictionem, praeterquam in Ecclesiis suorum titulorum, sed neque mortuo Papa exercent aliquam iurisdictionem, quae ad sedem Pontificiam spectat. *Clemen. ne Romani. de Electione. & docui. l. 1. rr. 4. c. 7. §. 7.*

Addit 2. Bartolus, si infamia irrogata sit per statutum singulare. v. g. alicuius ciuitatis, tum etiam inferiorem Principem. v. g. Rectores ciuitatis famae restituere posse, cùm nihil tam naturale sit, quàm vt eadem potestate, quae res colligata est, etiam dissolui queat, *Reg. 35. ff. idque notat etiam Abb. hìc. n. 23.*

CAPITVLVM XXIV.

Ad probandum.

PARAPHRASIS.

Cùm in Monasterio Monialium Hesiensi, vacante Sede, duae in discordia electae essent Abbatissa, Custos, & alia Monialis; Papa causam hanc quibusdam delegauit, eam formam, vt examinatis electionibus eam confirmarent, cuius electio Canonica videretur. Iudices illi delegati Custodis electionem per sententiam definitiuam approbârunt, à qua altera electa appellauit, seu potius per viam nullitatis causam ad Romanam Sedem deduxit, asserens: quendam ex Iudicibus tempore latae sententiae fuisse publico excommunicationis vinculo irretitum; Quapropter Innoc. III. causam aliis quibusdam Iudicibus committit, mandans eis, vt de valore sententiae priorum Iudicum cognoscant, ita vt, si intelligant eam vel ex dicto capite excommunicationis in vno delegatorum Iudicum (prout etiam Metropolitanus testatus fuit) existentis, vel ex alia causa invalidam, aut infirmam esse, tunc eandem

eandem infirmant, & de Custodis electione iterum cognoscant, alioquin verò priorum Iudicum sententiam confirmant.

SUMMARIUM.

1. Gestà à iudice notoriè excommunicato irrita sunt.
2. Irrita est sententia lata à pluribus coiudicibus quorum iurisdictione priuatus est, vel saltem impeditam habet iurisdictionem.
3. Cassatâ confirmatione, non ideò invalida censenda electio; hac tamen invalidâ, etiam invalida est confirmatio.
4. Propter iudicis excommunicationem, antecedentia iudicii acta irrita non sunt, nisi causa irritandi acta efficiat, vel sententia lata fuerit die festo.

NOT. I. Gestà à Iudice excommunicato irrita sunt, si excommunicatio eius publicè nota sit, ex quo per sensum contrarium valitura acta, si excommunicatio eius occulta sit. *arg. l. Barbarius. 3. ff. de off. Pratorum,* & habet id etiam locum in Iudice delegato, sicuti ex hoc cap. colligitur. & docui *l. 1. tr. 4. c. 22.* videri potest *Felin. hic.*

NOT. II. Irrita est sententia lata à duobus vel tribus tanquam Coiudicibus, quorum vnus iurisdictione priuatus est, aut eam impeditam habet, vt hic & *in c. Cum super. 23. de off. delegati.* Ratio est, quia omnes iudicare iussi sunt. *c. penult. junct. gl. verb. delegatorum. eodem tit. de off. delegati.* Aut saltem si clausula adiecta fuit, *si non omnes &c.* voluerunt omnes iudicare, quod facere non potuerunt, sicuti explicauimus *in cit. c. Cum super.*

NOT. III. Cassatâ confirmatione, non ideò etiam electio censi debet irrita. *c. Si confirmationem. 39. de electione in 6.* Contra verò si electio irrita sit, non potest valere confirmatio, quia non confirmatur, quod non est, sicuti dixi *cap. Cum inter. 13. h. tit.*

Querunt, si sententia irrita sit, v. g. propter iudicis excommunicationem, num etiam antecedentia iudicii acta corrumpere debeant. Resp. Si causa irritandi acta non efficiat, acta non debent censi irrita. v. g.

si excommunicatio post acta ante latam sententiam contracta sit à Iudice, vel si sententia lata fuerit die festo, prout notauit Bart. communiter receptus *in l. Si expressis. n. 1. ff. de appellationibus. Abb. hic. n. 6.*

CAPITVLVM XXV.

Quamuis.

PARAPHRASIS.

Ordinariè res inter alios iudicata, aliis nocere non debet, licet excipi debet. 1. Si Titius, cui principaliter actio, vel defensio competebat, passus est alium agere, tunc res iudicata ipsi obest. 2. Si Titius passus est eum, à quo causam habet, in iudicio agere, sententia contra eum lata etiam Titio præiudicium generat.

SUMMARIUM.

1. Ampliatur Regula, quòd res inter alios acta, aliis nocere non debeat.
2. Limitatur aliquot limitationibus eadem Regula.
3. Adduntur exceptiones Casuum, in quibus prædicta Regula locum non habet.

Habemus ex hoc Capitulo vnã Regulam, & duas exceptiones notandas, regula sumpta *ex tit. Cod. quibus res iudicata non nocet,* & ampliari debet. 1. Quòd res iudicata alteri non nocet, tametsi alius causam eius egit, tanquam persona coniuncta, licet absque mandato, iuxta *l. 1. C. eod. tit.* vbi habetur, quòd sententia lata contra personam coniunctam absque mandato agendi, aut defendendi causam tuam, tibi non nocet, nisi postea ratum habueris, quod actum fuit.

Ampliatur 2. Quòd nec probationes in iudicio factæ contra vnum, alteri, vel in ordine ad alteram personam præiudicare debent. *c. Inter. 6. verb. nec attestations. de fide instrument.* Similiter nec confessio in iudicio facta nocet confitenti erga aliam personam, quâcum actum non est. *l. ult. ff. de interrogatoriis actionibus,* vbi habetur, quòd